

Starinat

Toarie ja Lari Huovisen sukuseuran tiedotuslehti • lokakuu 2010

PUHEENJOHTAJALTA

Ensi kesänä tavataan jo 2.-3.7.

■ Ensi kesän sukutapaamisen proasnikka viikonloppua on siirretty perinteisestä heinäkuun toisesta viikonlopusta heinäkuun ensimmäiselle viikonlopulle. Se on siis 2-3.7.2011!

Laittakaa päivämäärä nyt jo allakkaanne ja suunnitelkaa lomat ym. muut matkat sen mukaisesti. Aikaistamisen synn on, että papistolla on perinteisellä viikonlopulla jotain muuta ohjelmaa.

Ohjelmaa ensi kesän tapaamiseen

Tulevan kesän proasnikkaviikonloppuna on sukuseura vetovastuussa ohjelmasta. Nyt jo on aika alkaa tutkailla jäsenistötämme ohjelmien esittäjiä.

Peräänkuulutamme soittajia; haitari, viulu, mandoliini, puhaltimet, huuliharpu tai mikä soitin tahansa; laulajia, lauluhytteitä; tarinan ja vitsien kertojia ym.. ym. Saataisiinko herätettyä henkiin perinteinen Onnako-orkesteri soittamaan vaikka lauantai-illan lavatanssit?

Sinun ei tarvitse olla mikään ammattiesiintyjä, kunhan vain haluat tuoda omalla persoonallisella tavallasi hyvää oloa meille kaikille. Kaikkihan muistavat viimekertaisen perinneillan, jossa esiintyi useita seuramme jäseniä,

Emme varmasti ole sen huonompia esittäjiä kuin venejärveläisen Pokkojuhlan esiintyjät! Näytetään mitä mekin osaam-

me, Lesosten sukuseuralaiset ovat nimitään aikoneet tulla vastavierailulle Kuivajärven proasnikkaan!

Ottakaa heti yhteys joko Takkulan Anniin tai Huovisen Mauriin. Mietitään yhdessä sopiva esiintyminen, yhteystiedot ovat tämän lehden lopussa.

Olemme miettineet proasnikalle sopivaa teemaa, joka selviää lähiaikoina. Tulemme noudattamaan edellisen proasnikan kaavaa: perjantain perinneilta Jussin talolla, lauantaina kyykkää, päiväjuhla ja tanssit rantalavalla. Sunnuntaina normaalit kirkolliset menot.

Kuva: Ella Kartimo

Näkymä Kuivajärven lavalta. Kesäisenä yönä voi kuulla Kuivajärven vesien laulun...

Domnan Pirtin kuulumisia

Domnan Pirttiä on menneenä kesänäkin pidetty sukuseuralaisten voimin toiminnassa. **Anni-Elina Huovinen** on vastannut Pirtin toiminnasta yhdessä Ämmänsaarelaisen Hotelli Kiannon Kuohujen kanssa. Kesä on tainnut olla tyydyttävä, koska he ovat suunnittelemassa myös ensi kesän toimintaa.

Majoitusta entiseltä vartioasemalta

Rajavartioston toiminta loppui Kuivajärvellä viime vuodenvaihteessa ja rajoja vartioidaan nyt Vartiuksesta.

Rajavartioston rakennukset on myyty eteläsuomalaiselle metsästysseuralle, samoin on myyty koulun-leirikeskuksen rakennukset jollekin toiselle eteläsuomalaiselle metsästysseuralle.

Sukuseura on selvittämässä, voidaan ko noita tiloja vuokrata käyttöömmä ensi kesän sukutapaamisen aikaan. **Saavisen Martilla** on alustavaa tietoa, että ainakin vartioaseman tiloja on mahdollista saada käyttöön, joten majoitusongelmaan on tiedossa helpotusta. Ilmoittelemme kun saamme lisää tietoa.

Mauri Huovinen

Osoitetiedot ajan tasalle!

■ Posti on taas palauttanut erinäisen määrän postiamme, joka ei ole mennyt perille puutteellisten osoitetietojen vuoksi. Mikäli haluat saada uuteenkin osoitteeseen seuralta postia, muista ilmoittaa myös uusi osoitteesi.

Myös sähköposteja jää menemättä perille annettuihin osoitteisiin. Joko osa ei ole käytössä tai meillä on vääriä osoitteita. Jos et ole saanut lähikuukausina sähköistä postia, on paikallaan ilmoittaa toimiva osoite sukuseuralle.

Myös uusia sähköpostiosoitteita kivatetaan lisää! Mikäli sinusta tuntuu, että olet antanut sähköpostiosoitteesi seuralle, mutta postia ei tunnu tulevan, laita se varmuuden vuoksi tulemaan uudestaan,

jos haluat varmistaa sähköiset viestit seuralta.

Sähköisen postilaatikon käyttäminen ei tarkoita sitä, että lopettaisimme perinteisen postiluukun tai -laatikon kolauttamisen. Kaikilla ei ole mahdollisuutta sähköiseen yhteydenpitoon, niinpä paperiversioita toimitetaan seuran jäsenille edelleenkin.

Mauri Huovinen

Historiallinen matka **Vienan Karjalaan**

■ Lesosten sukuseuran vetäjä **Sari Heimonen** kyseli jo alkukesästä, löytyisikö meidän sukuseurastamme kiinnostuneita, jos he järjestäisivät yhteisen matkan Vienan Karjalaan Venehjärvelle ja Vuokkiniemelle.

Ilmoitin heti, että ainakin yksi löytyy. Löytyihän kiinnostuneita sitten toki muitakin ”meikäläisiä”. Alkujaan matkaan oli lähdössä reilut parikymmentä osallistujaa kumman seurauksen puolelta, mutta lähdeäessä porukka supistui 13 matkalaiseen, joista Huovisia oli seitsemän ja Lesosia kuusi.

Historialliseksi matkan tekee se, että kirkonkirjojen mukaan esiäitimme **Toarie** on omaa sukuaan Lesosia, jotka taas ovat lähteisillä noilta kyliltä. Tämä oli ensimmäinen yhteinen tapaaminen sukulaisuuden merkeissä, mitä toivottavasti voimme jatkaa. Tosin sukulaisuus on kyllä aika kaukaa, mutta kuitenkin...

TORSTAINA 26.8.klo 12 starttasimme pikubussilla Oulun linja-autoasemalta kohti Vartiusta, josta ylitimme joustavasti rajan ja suomalaisten tekemää päällystettyä tietä Kostamukseen. Kun myöhemmin kysyttiin paikallisilta, että miksi tuo päällystettykin tie on noin kuoppainen, niin vastaus oli: ”Se on suomalaisten tekemä!”

Matka jatkui nyt noin 70 kilometriä sorapintaista ”valtatietä” ensimmäiseen yöpymispaikkaan Vuokkiniemeen, joka on yksi noista Vienan suurista runokylistä. Siellä porukkamme hajaantui kahteen eri majapaikkaan. Jäimme viiden hengen joukolla **Olgalle** ja loput menivät **Juulialle** majoitukseen.

Näillä vanhan Arkangelin läänin alueilla puhutaan tänäkin päivänä puhdasta suo-

mea ja karjalaa, nykyään tietenkin myös venäjää. Suomen kielen säilyminen juontaa alkunsa aikaan, kun Pietari I oli valloittanut Suomen 1713-1714, jolloin Suomesta ja varsinkin Kainuusta pakeni paljon asukkaita Vienan Karjalan metsiin ja asettui asumaan perheineen siellä oleviin kyliin, joihin he myöhemmin juurtuivatkin.

Näin kielivaikeuksiakaan ei matkalaisillemme tullut.

PERJANTAIAMUNA jatkoimme jo tuuksi tullutta sorapintaista ”valtatietä” pitkin noin 30 kilometriä Venehjärvelle. Siellä alkoi puolilta päivin pokko- eli pässijuhla. Pokkojuhla on vanha vienankarjalainen pakanallinen uhrijuhla, joka oli unohtuissa pitkä. Sen vietto Venehjärvessä elvytettiin uudelleen vuonna 1992.

Juhla pidetään aina elokuun 28. päivänä, eikä se enää liity millään tavalla pakanallisuuteen, vaan siitä on muodostunut venehjärveläisten oma kyläjuhla.

Uhrijuhlassa kuuluu tsasounan rappusilla teurastaa pässi. Pokko nyljetään, paloitetaan ja lihat keitetään nuotiolla suuressa padassa. Perinteeseen kuuluu, että uhrin lihaa saavat syödä ainoastaan miehet. Tosin huomasin kyllä näissä juhlissa naistenkin sitä nauttivan!

Jostain sinne kylälle ilmaantui väkeä runsaasti, 80-90 henkeä. Kylällä ei muuten asu kuin **Santeri Lesonen** perheineen!

JUHLAN avasi Santeri Lesonen ja Kostamuksen kaupunginjohtaja toi oman tervehdyksensä. Kaupunki sponsoroi juhlaan kuuluvat syömiset sekä juomiset. Avaussanojen jäl-

keen arvottiin vieraista juhlan onnistumiseen vaikuttavia ”työntekijöitä ja esiintyjä!” Huovisten suvusta **Ari** onnistui arvonnassa kaappaamaan itselleen pääkokin vastuunalaisen tehtävän ja **Pertti** valikoimaan apukokin työt. Pojat olivat tosi innoissaan saamistaan tehtävistä, varsinkaan kun kumpikaan ei ole pässikeittoa (pokkoa) koskaan keitellyt!

Minä onnistuin saamaan merkittävän tehtävän samovaarien keittäjänä! Ei ollut minullakaan harmainta aavistustakaan, mitä olisi pitänyt tehdä, mutta onneksi paikalla oli oikeat keittäjät, jotka vuolivat puisia ohuita tikkuja, joita he työnsivät samovaarien sisään syyttäen ne ja kohta alkoi tsajjuvesi ”porista”!

Juhlan puuhamies Santeri pelasti myös ”kokkipojat” hyvillä keitto-ohjeillaan. Sitten muutaman tunnin keittelyn jälkeen syntyi taatusti tuoreesta lihasta tehty soppa!

Juhlassa oli monenlaista ohjelmaa, laulua, soittoa, vitsien kerrontaa. Mieleeni jäi Vuokkiniemen Marttojen hienot laulut, erityisesti heidän esilaulajansa loistavasti esittämä tervetuliaisjoiku.

Kylällä ei ole sähköjä, mutta juhlan aikana vihittiin käyttöön tuulimylly, tosin se kävi ainoastaan sen vihkimisen ajan. Myllyä on rakennettu noin neljän vuoden ajan, ja siitä kuulemma puuttuu vielä jokin tärkeä osa, jota ei ole saatu kylälle toimitettua.

LAUANTAINA palasimme takaisin Vuokkiniemeen samoihin majapaikkoihin. Päivän aikana tutustuimme opastetulla kävelykiertoksella kylään. Vuokkiniemen Martat olivat järjestäneet meille päivällä sydämellisen

Jatkuu seuraavalla sivulla...

Vuokkiniemen Martat kylätalolla.

Rosa Remsujeva Pertti (vasemmalla) ja Mauri Huovisen kainalossa.

esiintymisen lauluineen ja pienine näytelmiineen sekä kahvituksineen.

Kylän raitilla tapasimme Huovisten sukua, **Roosa Remsujevan Vuokkiniemeltä**. Roosa kertoi, että näillä kylillä on samat ongelmat kuin meidänkin syrjäkylillä: nuoriso lähtee niiltä pois.

Suomeen on monella nuorella ollut suunta töihin tai koulutukseen. Toisaalta heidän on helppo tulla tänne. He osaavat suomea ja venäjän kielestä on suuri hyöty. Roosakin kertoi tyttärensä muuttaneen Ouluun. Samoin majapaikkamme Olgan poika on Viereällä työssä.

SUNNUNTAIAAMUNA pakkasimme laukut bussiin ja suuntasimme kohti kotia. Ouluun saavuimme iltapäivällä tyytyväisenä matkamme antamiin kokemuksiin.

Lähdin tälle ensimmäiselle Vienan matkalle tietyin ennakko-odotuksin, mutta kaikki matkan anti oli suuresti positiivinen. Ystävälliset, vieraanvaraiset ihmiset, rauhallinen ilmapiiri ja tunne, etteivät ihmiset asu siellä ”puun takana”. Heillä on kaikki tämän päivän tarpeelliset välineet aivan kuten täällä ns. länsimaissakin.

Suosittelen matkaa varsinkin noihin Vienan runokylisiin. Jos seuramme jäseniä kiinnostaa, voisimme järjestää jonakin kesänä matkaa sinne tai muihin Vienan runokylisiin.

Antakaa palautetta, onko kiinnostusta!

Mauri Huovinen

Lisää tietoa kylistä löytyy netistä. ”Googlettakaa” vaikka Vuokkiniemi, ja Venehjärvi-sivuilta löytyy paljon lisää linkkejä, joilla pääsee tutustumaan aiheeseen. Sieltä löytyy myös kuvia kyliltä. Lisätietoa myös lesostensuku.vuodatus.net-sivustolta.

Muistoja kesän 2010

Kuivajärven praasniekasta

■ Praasniekka alkoi perinteisesti lauantaina kyykkäkilpailulla. Joukkueita oli kolme, kaksi kyläläisten ja yksi rajantakaisten. Kaikki pääsivät palkinnoille, kun jaossa oli kolmet mitalit. Rajavartion joukkuetta ei ollut, kun vartio on loppunut ja rajan vartiointi hoidetaan Vartiuksesta. Kiinteistö on myyty etelän metsästäjämiehille.

Illalla tsasounassa oli ehtoopalvelus ja edesmenneiden muistotilaisuus Kuikkaniemessä. Papistoa oli K.P.Metropoliitta **Panteleimon** ja Isä **Kauko Ivanoff**.

Illanvietto perinnetalossa

Tämän jälkeen kokoonnuimme Jussin talolle Hietajärvelle. Panteleimon kiitti talon isäntää **Jussi Huovista** siitä, että saimme kokoontua perinnepiirtissä. Hän iloitsi siitä, että pirtti tulee aina viihtyisimmäksi pitkiä pirtin matkoja myöten. Panteleimon juonsi illan.

Jussi aloitti illan sanoittamallaan ja säveltämällään kalevalaisella runolla. **Aino Junkkari** muisteli lapsuuttaan ja sodan jälkeistä elämää Hietajärvellä. Laulettiin yhdessä ”Karjalainen rahvas”. **Anni Takkula** lausui runon ”Peili”, joka kertoo naisen kokemuksesta ja ikääntymisestä.

Lopuksi oli vapaata keskustelua ja taloon tutustumista, moni oli ensikertalainen.

Praasniekkatansseissa soitti Suomussalmen harmonikkakerho, ja hyvin soittikin.

Juhlapuhe suvun juurilla

Sunnuntaina oli liturgia tsasounassa, risti-saatto ja vedenpyhitys. Päiväjuhla oli kulttuurilautakunnan järjestämä. Perinteisesti

kansantaiteilija Jussi Huovinen avasi juhlan runollaan. K.P.Metropoliitta Panteleimon toi ortodoksisen kirkon tervehdyksen. **Aino Junkkari** piti hyvän juhlapuheen, joka käsittelee Kuivajärven ja Hietajärven historiaa menneisyydestä nykypäivään sekä sukumme juuria mielenkiintoisella tavalla.

Rajantakainen lauluryhmä säästäjineen esitti vieraalaisia kansanlauluja. Kuoro oli hyvin harjoitellut ohjelmansa, jota kuunneltiin ja kovasti taputettiin. Kuoron johtaja ojensi kuoron lahjana kaksi taulua, toinen Jussi Huoviselle ja toisen Domnan Pirtille.

Vaikka luoja suosi ilmojen puolesta, oli praasniekkarahvasta vähempi kuin monesti ennen. Ehkä sekin vaikutti, kun ei ollut ripileiriä. Viikonlopusta jäi kuitenkin lämmin muisto.

Mitä ohjelmaa ensi kesäksi?

Tulevana kesänä on sukuseuran vuoro järjestää praasniekan ohjelma suurelta osin. Kaikki sukuseuralaiset - miettikää mitä teillä on omaa ohjelmaa sukutapaamiseen ja praasniekkaan. Soittakaa ja lähettäkää viestiä Maurille tai Annille. Odotamme.

Sitten lopuksi muistutus. Viime kokouksessa päätimme tuoda arpajaisiin arvottavaa - saa tuoda useammankin palkinnon.

Tehdään yhdessä virkistävä ja muistorikas sukukokous ja praasniekka.

Anni Takkula

anni.takkula@dnainternet.net

puh. 040 824 7573

Muistorikas ”matkalaskin”

■ Venäläinen helmitaulu (stsoty) on kansan laskukone ja laukku-kauppioiden käyttämä ”matkalaskin”. Kerrotaan, että helmitaulu tuli Suomeen vuonna 1922 juuri laukku-kauppioiden mukana.

Käynti Vuokkiniemellä **Olgan** kaupassa innoitti palauttamaan tämän maailman ensimmäisen tietokoneen muistot mieleen. Olga ja hänen yhtiökumppaninsa laskivat sillä meidänkin ostokset tosi näppärästi. Olga sanoikin,

että kun he lopettavat kaupanpidon, silloin loppuu myöskin laskimen käyttö, nuoret eivät osaa sitä käyttää!

Muistan itsekin kuinka juuri tätä venäläismallista laskukonetta käytettiin vielä 1950-1960-luvuilla useissa paikoissa Suomessakin. Muun muassa isälläni oli silloisella Soson asemalla tämä vehje, tosin en muista osasiko isäni sitä käyttä.

Kaikkihan muistavat myös kansakoulu-ajoilta tämän laitteen joka seisoi jalkojensa varassa opettajan vieressä vihreän taulun edessä!

Helmitaulun malleja on venäläisen lisäksi kiinalainen ja japanilainen malli. Onkin epäselvää, missä laite on alkujaan keksitty, joko idässä tai lännessä. Wikipedia kertoo, että kiinalaiset olisivat käyttäneet laskinta jo vuonna 190.

Tuleeko teidän mieleenne muistoja yhteisestä ”tietokoneesta”? Jos, niin laittakaa tarinoita Maurille.

Mauri Huovinen

Uhtuan kielikurssi vaali vienan murteen vivahteita

– Pakajamma, pakajatta, paissah... Karjalan kieleen ja kulttuuriin vienalaisnäkökulmasta paneuduttiin heinäkuun ensimmäisellä viikolla Uhtualla. Nelipäiväisen kurssin alkuun ajoittui sopivasti myös Somelo-festivaali konsertteineen.

ENSIARKKI. Maanantaiaamuna Uhtuan keskikoululle kokoontui **Pekka Zaikovin** ja **Olga Karlovan** oppiin 32 osallistujaa, joukossa seitsemän suomalaista eri puolilta maata. Paikalliset opastajat olivat pääasiassa lastentarhojen, kielipesien ja koulujen opettajia Kalevalasta ja muista kylistä – kauniimmat Petroskoista.

Karjalan Sivistysseura ja Karjalan Rahvan liitto ovat järjestäneet 1970-luvulta lähtien parisenkymmentä karjalan kielen kurssia molemmin puolin rajaa.

TOINIARKKI. Kiestingistä maailmalle lähtenyt, nykyisin Itä-Suomen yliopiston karjalan kielen ja kulttuurin professuuria hoitava **Pekka Zaikov** iloitsi, että karjalan kieli kiinnostaa kurssi kurssin jälkeen. On tärkeää, että karjalan kieli pysyy elävänä molemmin puolin rajaa.

– Suomessa karjalan kielellä on samanlainen nousubuumi kuin Venäjällä 20 vuotta sitten, mistä kertovat kielikurssit eri puolilla maata ja Nurmeksessa vuosi sitten aloitettu kielipesä.

Uhtualta vuosikymmen sitten alkanut kielipesätoiminta puhutti myös Uhut-seuran toimistolla, johon kielikurssilaiset tutustuivat. Kylän kaksi kielipesää yhdistettiin pari vuotta sitten. Nyt ryhmä on liian iso, jotta

Kuva: Ella Karttimo

Kuva: Petri Karttimo

Vuokkiniemestä lähtöisin oleva Olga Karlova toimii karjalan kielen lehtorina Petroskoin yliopistossa. Suomen vienalaiskylät tulivat Olgalle tutuksi kesinä 1997-98, kun hän oli Domnan pirtillä Ritva ja Pentti Huovisen apuna. Kuvassa Pentti Huovinen Olgan (keskellä) ja hänen siskonsa Jelenan kanssa saunavastojen teossa Domnan pirtin rannassa.

lasten kanssa voitaisiin selvittää pelkästään vienankarjalaksi, mikä on kielipesän idea.

– Supistukset ja leikkaukset ovat jatkuva uhka. Silti karjalan kieltä tarvitaan – toisella kielellä ajatuskin muuttuu, Uhut-seuran vetäjä **Svetlana Staskoit** vakuutti.

SEROTA. Kurssin kulttuuriretken kohteena oli Vuonninen ja Vaassilan kivi. Se on vienalaisen runonlaulajien muistomerkki - luonnon muovaama kivenjätkäle, jossa välkky liki 300 pyöreätä ja sinistä lasilevyä. Kivi on saanut nimensä Vuonnisen kylässä asuneen tietäjän **Vaassila Kieleväisen** mukaan.

– Tavattuuan Vaassilan kanssa **Elias Lönnrot** päätti tehdä keräämistään kansanrunoista eepoksen, eikä vain julkaista runoja eri aihepiirien mukaan, retken paikallisoppaana toiminut ja perheensä matkailu- ja sahayrityksessä Vuonnisessa työskentelevä **Egor Egorov** kertoi.

Kieleväisen sukuun kuuluvan kuvanveistäjän **Martti Aihan** suunnittelema muistomerkki valmistui vuonna 1995 Karjalan Sivistysseuran ja Kalevalaseuran tuella.

ILTAKÄVELYLLÄ Uhtuan Likopäässä törmäsin toiseen kurssilaiseen **Zhanna Tikka-**

Kuva: Kari Kemppinen

Kuva: Ella Karttimo

Souva souva soutajaisen, mie pereä pien! Matkalla Vaassilan kivelle Vuonnisessa. Soutajaisena Pekka Zaikov.

Zhanna Tikkasen näytöstyylillä siitä, miten lyyväh kyykköä.

Vienan hiihto keväällä 2010

■ Vienan hiihto järjestettiin 23:n kerran pääsiäislauantaina 3.4.2010. Uskomattoman lämpöaallon johdosta (+10 °C) jäällä olleet ladut pettivät ja hiihto tyhistettiin vajaan 20 kilometrin pituiseksi laturetkeksi. Se suuntautui ensin perinteiseen tapaan Vuokkijärven kalmosaareen, josta sivakoitiin ensimmäiselle taukopaikalle Hietajärven perinnetalolle.

Mehun, makkaran ja suolakurkkujen lomassa henkistä evästä musiikin muodossa tarjosivat **Janne** ja **Jussi**. Sieltä matka suuntautui metsäreittiä pitkin Murhijärvelle, jossa Miinan kiven tuntumassa sijaitsi hiihtopäivän toinen taukopaikka.

Vaikeista, mutta unohtumattoman lempeistä sääolosuhteista huolimatta Suomusalmen Samoojat järjestivät jälleen oivan hiihtotapahtuman, johon osallistui kuusisetsänkymmentä hiihtäjää ympäri Suomen.

Asko Kaipainen

Kesän 2010 kuulumisia

Kesä ja sen eläimet

■ Saapuessamme Hietajärvelle heinäkuun alussa lomailemaan hämmästelimme veden korkeutta. Kuulimme, että majavahan se oli moisen riemun/riesan aiheuttanut rakentamalla padon Myllykosken sillan kohdalle.

No...eipähän tarvinnut laituria asentaa, uimaan pääsimme hyvin rantaterassilta, jonka olimme jo aiemmin rakentaneet vanhasta ponttoonista. Ja kyllä se olikin ahkerassa käytössä kuumimpana kesänä ikiaikoihin.

Pihapiirissä viihtyvät jänikset vilistelivät nurkissa heinäkuun alussa, mutta helteiden jatkuessa nekin piiloutuivat metsän varjoihin. Teimme retken majavan pesäpaikoille, emme nähneet hännän läiskähdystykään, mutta melkein törmäsimme hirveen Lautsankankaan liepeillä, komea oli.

Proasnikka

■ Sää jatkui yhä helteisenä proasnikkaviikonloppuna 10.-11.7. Perjantai-iltana tsasounan iltapalveluksen jälkeen kokoonnuttiin Hietajärven perinnetalolle tarina-iltaan. Metropoliitta **Panteleimon** puhui ja Hietajärven tyttö **Aino Junkkari** kertoi kylän elämästä sotien jälkeen. **Anni Takkula** esit-

Kuva: Hilikka Kaipainen

Muamoni se milma tšakkai...Lauluduo Roaviskojen ensiesitys kuultiin Hietajärven perinnetalon tarinaillassa.

ti runon ja lauluduo **Roaviskot** esitti laulun "Moamoni se milma tsakkai", jota on paljon laulettu kylässä aikoinaan.

Lauantaina ohjelma jatkui perinteisellä kyykkäkisalla, missä huomiota herätti rajavartioston joukkueen puuttuminen, vähän haikaa...

Rajavartiostohan on siirtynyt Vartiukseen, kiinteistö on myyty, talon tulevasta toiminnasta ei ole vielä tietoa. Illalla lavalla oli tietysti proasnikkatanssit, missä sopi pyörähdellä lempeässä kesäillassa.

Sunnuntain päiväjuhlassa Jussin avaussoiton jälkeen metropoliitta Panteleimon puhui kylän tilanteesta ja rajavartioston poistumisen vaikutuksesta kylässä, samoin kuin seurakunnan luopumisesta Onttoni Miihkali-leirikeskuksesta.

Kuva: Hilikka Kaipainen

Tapio Huovinen on tehnyt kauniin ristin **Enni Huovisen** haudalle. Onnistuneen työn äärellä tekijä ja **Jussi Huovinen**.

Juhlapuhujana oli **Aino Junkkari**. Hänen mielenkiintoista esitelmäänsä runokylän elämästä kuuntelisi mielellään uudestaan. Toivonkin, että saamme kuulla häntä jälleen ensi kesänä, että useammat saisivat kuunnella meitä kaikkia koskettavaa runokylän historiaa. Kalevalainen laulu- ja tanssiryhmä rytmeineen toi taas iloa ja viehkeyttä kesäisen iltapäivään.

Maisemaautisia

■ Jo aikoinaan melkoisesti keskustelua herättänyt peurasilta aiotaan vihdoinkin purkaa Hietajärven läheisyydestä, hyvä niin. Onpa hana poissa kulkua haittaamasta ja maisemaa pilaamasta.

Eipä ole onneksi kokonaan unohtuneet **Suvi Tauriaisen** johdolla tehdyn Kuivajärven-Hietajärven kylien maisemaselvityksen ohjeet: tänä syksynä on raivausryhmä jo aloittanut aluskasvillisuuden raivaamisen, ts. Hietajärven pahaksi pöheiköksi pusikoituneen perinnemaiseman palauttamisen perinteisemmän puoleiseksi perinnemaisemaksi perinnetalon pellon perältä perinteitä perinteisesti perinpohjin puolustaen...onnakko mie huimenin...!

Hilikka Kaipainen

Muamoni se milma tšakkai

*Muamoni se milma tšakkai,
miksi miula tietuo ei,
;:vain itšehän mie sen tšijän,
ketä mie suvaitsen.;*

*Monta iltoa ikkunassa
mieliettyö vuottelin,
;:monta minä tuohusta silloin
hänen tähtensä polttelin.;*

*Oli miula kultakoltša,
skuapin peällä valaitšou,
;:oli miula tietto armas,
muailmalla šrataitšou.;*

*Oisko miula sulkkukosto,
parahih mie suoriesin,
;:oisko miula tietto armas,
osoasin mie šokolie.;*

*Oisko miula kotkan siivet,
lentäsin mie tieton luo,
;:lentäisin, saisin tietedä,
hoči luut pois kokuosin.;*

Kuokkavierahiksi Niskajärveh

■ 1900-luvulla rahvasta matkasi ylen äijalti Niskajärveh häih, hiät oli kylän kauhenehimmasta neitšyöstä, milma ei käsetty. Syy moiseh mänettelyh oli, kun kun kerran yhdessä pruašnikassa yheltä Akonlahen musikalta katrelikaverin vallothin. Hiän, häijjen pitäjä siitä suuttu, ei milma, ei kaimoa kutšut, ei käsket.

Toisessa pruašnikassa miula sanottih, jotta hiän oli veistä kysellyt, jotta saiskatšuo, mitä mie olen poavosnaksi syönyt, vain ken hullu se semmoseh tarkotukseh veistäh antau, ehei, käsettih varuo, jotta en veitšeh juoksisi! Viimeksi seässyin, kun velleksillä ei veistä ollut.

A, mie kisapirttih työnnyin näijjen velleksien luo, ta kysyin, oikein hihkasin, jotta ”joko työ oletta veitšet soanut lainaksi, kun teillä polosilla ei omasta takoa ole, mie koitan omillani pärjätä, yritämmä nyt katšella, mitä olemma syönyt. Lähetäh pihalla koittamah, en mie teitä varaja!” Vellekset vähä soppeh hyrysty, mie sanoin: ”Hoi rahvas, annanko mie Könösen kyyjiin näillä veitšen kyselijöillä?”

Joka paikasta nakrun röhähys, kuin yhtei kehotus, ta nämä veitšijunkkarit kähälämäkeh! Voi sitä riemuo, ta mie takapuolilla potata rävähytin kynnyksellä. Ta kaikki kisaväki mahoah piteli, kun niin nakrovat.

Ka, kun nuorempi velleksistä rupesi häitäh pitämäh, niin ei passannut torakaverieh kutšuo, eikä kaimoa siksi, jotta mie perässä tulen, kun myö emmä erota voinut, kun kerran olimma pervoit prijaattelit.

Illalla, kaima, kepie Oleksi, joksi häntä myö kaikki sanoimma, tulla viuhahtau ta sanou: ”Nyt lähemmä kuokkimah, ta kuokkimma jotta jälkipolvet muistelou meän kuokkimista!” Mikäpä siinä autto, kun kerran kaima sanou, niin ”patii torokalla škomlom!”

Eihän ne poiskah iletty ajoa, kun kerran karjalassa ei semmoista tapoa ollut, vieläpä hyvänä pietti, hyveä parasta syötetti: oli kakkarat, sultšinat, kalittoa hos mimmoista, kisatti jotta päita märkänä. Hiät rupesi loppumah, tahi kuin mie sanosin, iänellä itetti, jalkah kumarretti, kun sul-

hani ta morsien aiko sulhasen kotih lähtie matkoamah. Rannalla jo patvaska sivotat kiässä vuottau, hänellä kiässä kolme viikatehta, sirppi, kirves, keritšimet, leipä, ošranjyvie ta nippu pärehie, joissa vielä kaiken hyväksi tuli. Patvaska ne sulhasen ta morsiemien yli nakkoau ta sanou: ”Kauppa on päätetty ta lukkoh lyöty, olkoh tämä liitto ikuini ta kestävä. Aamen.” Kaima milma kylkeh tyrkkeäy ta sanou: ”Ei se vielä ole kirkossa kuulutettu!” A, myö läksimä hiäpirtti kisoja jatkamah ta kaksi venehtä läksi niemie kiertämäh, jossa sulhani ta morsien pois matkoau.

A, mi mih lie mennyt, kun tuntu jotta rinta halkieu, syön vet rupesi niin kovasti takomah, kuin jokin ois rinnasta pois repäisty, ihan voivottamah panou.

Avoan silmäni, niin morsiemien tšikko siinä miun ohi kävelöy. Mie hällä, jotta: ”Kun soanet venehet rantah keäntymäh, niin otan vissih omani pois.” Ta hiän rantah juoksomah. ”Hoi, asie unohtu, tulkoat maihi!” Kah, venehet pyörähti kohti rantoa. Ta hiän tšikkoh, morsiemien kutšuu, ta tällä hiljoa selittäy, mistä on kysymys. ”En, en mie tšikko-kultani ruohi, jos hiän ei ni ota milma”. ”Ottau ottau, jos vain tulet, miula sano niin, jotta ottasin omani pois!”

Aa, mie kävelin rantah kaivoin nästyykin kormanosta, aloin vilkuttoa ta kävellä morsienta kohti... Ahah, kah, tämä tarttuu tähä, miksipä ei tarttu, olihan silloin miussaki kokuo ta näkyö. Ta ruohin aloimma kävellä, hiäväki vapiso pelosta, jotta nyt tulou tora, ihan ilitappelu. Ka, mie kuin mehtopoika kävelen morsiemien rinnalla.

Sulhasen velli huutau täyttä keroista: ”Ammu emäskoinie,” ta ”ammu piruo, katšo min häpien meilä ruato!” ”Ka, millä mie ammun, kun tullessa kaikki porohkat ammu!” Sulhani vet nolona kuin märkä vasikka, kyneleet silmäkulmassa, noh, vähemmästäki. Puhemies, ei enää kunnan patvaska, koppovana tulou. ”Maksoathan ies hiäkulunkit!”

Miun velleni vetäsöy viisisatoa ruploa kormanostah ta sanou: ”Repiet tuosta, mi teiltä lie mennyt.” Mitä sitä tyhjeä, eihän ne siitä soaneet... mie sitte etsin kormanosta kolikkoja ta maksoin, ta niin oli kulut maksettu ta venehet piäsi lähtemäh škomlom.

Sitte ne vasta hiät alko, kaksi päiveä yhtämittoa kisatti ta sitten lähetti miun kotih jatkamah! Kaikki hiäkansa läksi meitä soattamah. Toista se oli, mitä ensimmäisellä sulhasella, vain kaksi venehtä. Meitä soattamah läksi ainaki lähes parikymmentä venehtä.

Soatta uskuo pojat, jotta harvoin sitä tällä lailla akkoa otetah ta kuokkimassa kävyäh! Emmäkä ole vielä muorin kera eläissänä kerit kauppojana katumah. Noh, johan mie kolme vuotta primietin, ta joskus tšjupattelimmakin.

Eihän sitä näistä oikein puhuo kehtoais, kun sitä silloin piti niin kuin salassa, silloin ennen vanhah aikah, tyttölöissä kulkie, kun se oli tytön maine mennyt, jos vain nähti poikien keralla kuleksimassa. Ei sitä silloin niin kuin nyt, hihih...potikorannahui!

Sen pituini se.

HILKKA KAIPAINEN

Kertoja Johannes Huovinen, s. 24.4.1881 Hietajärvellä, Suomen Kirjallisuuden Seuran tallenne.

■ *Sanotah starinoa -palstalle ovat tervetulleita kaikenlaiset tarinat - vanhemmilta tai isovanhemmilta kuullut tai aivan uudet tekstit omista tapahtumista, kokemuksista tai kommelluksista. Tarina voi olla myös lastemme keksimä. Kirjaa muistiin ja laita tulemaan!*

Evakkomatka rajalta toiselle

■ Syksyllä 1939 Neuvostoliitto oli esittänyt Suomelle aluevaatimuksia, ja neuvottelut Suomen kohtalosta olivat käynnissä. Oli epävarmaa, syttysisikö sota, mutta marraskuussa oli tiedossa, että rajalla olevia asukkaita ei toistaiseksi evakuoitaisi. Ihmisten keskuudessa eli toivo siitä, ettei sotaa tulisi sikaan. Neuvottelut päättyivät, eikä Suomi suostunut luovuttamaan Neuvostoliiton vaatimia alueita. Marraskuun viimeisenä päivänä Neuvostoliitto aloitti hyökkäyksensä – alkoi talvisota.

Hietajärvi on pieni vienankarjalainen kylä Suomussalmen kaakkoiskulmassa aivan Venäjän rajalla. Raja jakaa pienen järven kahdella, ja tuohon aikaan järven toisella rannalla sijaitsi Neuvostoliiton raja-asema.

Isoisäni **Jussi Huovinen** oli talvisodan alkaessa 15-vuotias ja asui kotona äitinsä, isänsä ja kuuden sisaruksensa kanssa. Jussin perhe oli arkiaskareissa hakemassa heiniä suoniityn ladolta, kun naapurin poika toi rajavartiosta tiedon sodan alkamisesta. Oli suunnattava pikimmiten kohti Suomussalmea, mutta lähtö jouduttiin siirtämään iltaan, jotta kaikki kyläläiset ehtisivät saamaan tiedon evakuoinnista.

Matkaan oli lähdössä paljon ihmisiä, mutta hevosia kylällä oli vain yksi. Muut hevoset oli otettu jo armeijan käyttöön. Ainoan hevosen perään lastattiin reki, johon kiinnitettiin lisäksi nuoralla heinäkelkka. Kelkkaan ja rekeen lastattiin lapset ja vanhukset sekä vähäiset salassa kuljetettavat tavarat. Tavarointa ei olisi saanut ottaa mukaan, mutta Jussikin pakkasi vaihkaa viulunsa matkaan.

LIIKKEELLE lähdettiin illansuussa. Jo alkumatkasta suomalainen sotilas tuli lähtijöitä vastaan ja sanoi, että lehmät oli otettava mukaan. Jussin perhe palasi vielä kotitalalle vain kuullakseen, ettei lehmiä sittenkään ehdittäisi ottaa matkaan. Järven jään yli oli juuri juossut Neuvostoliiton rajavartioston koirra, joka sai lähtijöihin liikettä. Lehmät jäivät navettaan ja kissa katselemaan talon ikkunasta, kun perhe viimein pääsi lähtemään.

Hevonen mukaan luettuna kaikki olivat hermostuksissaan. Jo ensimmäisen kilometrin jälkeen hevonen säikähti ilmeisesti vaistottaan venäläiset koirat ja vauhoontui. Heinäkelkan nuorat katkesivat, ja matkalaiset alkoivat olla epätoivoisia. Rekeä ohjastanut Jussin naapuri uhkasi jo jättää koko kelkan tielle lasteinensa. Kiireessä kelkka saatiin kuitenkin kiinnitettyä takaisin paikoilleen, ja matka jatkui.

Muutaman kilometrin päässä Hietajärven kylästä, Kuivajärven koulun kohdalla, Jussin

isä, **livana**, liittyi matkalaisten seuraan. Hän oli ollut kylällä korjaamassa verkkoja. Ilta oli jo pitkällä ja kaikki väsyneitä päivän töiden ja uuvuttavan matkan jälkeen. Yöksi aiottiin mennä Loukon kylään, joka sijaitsi noin 10 kilometrin päässä Hietajärvestä. Jonkun oli kuitenkin vielä vietävä läheisen Vehtivaaran kylän asukkaille sana sodan alkamisesta. Isoäitini **Enni**, jonka kanssa Jussi meni naimisiin vuonna 1946, oli kotoisin Vehtivaarasta.

Kaksi sotilasta lähti hoitamaan tehtävää, ja muut alkoivat käydä jo yöpuulle. Sotilaat palasivat kuitenkin nopeasti takaisin ja ilmoittivat, että ”ryssät” olivat jo tulossa pellon toisella laidalla ja olisi lähdeävä kiireesti kauemmas rajasta. Evakkoon lähtijät eivät tieneet, että sotilaat olivat valehdelleet heille venäläisistä sotilaista, ja vetivät hätäpäissään jalkaansa ensimmäiset käteen sattuneet kengät, jotta matkaa päästäisiin jatkamaan nopeasti. Seurue jatkoi taivaltaan vielä kymmenisen kilometriä aina Saarivaaraan asti, jonne he lopulta asettautuivat yöksi.

RAATTEEN taistelut olivat seuraavana aamuna jo alkanet, kun matkalaiset saapuivat Raateen tienhaarrassa sijainneeseen sotilastukikohtana toimineeseen Mattilan taloon. Taloon oli tuotu jo haavoittuneita sotilaita, mikä oli Jussille ensimmäinen järkytys sodan ajalta. Tuolloin kellään ei ollut vielä aavistustakaan, että juuri Raateen taistelut tulisivat olemaan Suomen itsenäisyyden säilymisen kannalta yksi merkittävimmistä seikoista.

Neuvostoliiton tavoitteena oli edetä Raateesta Ouluun asti ja katkaista Suomi sen kapeimmalta kohdalta. Suomalaisten onnistui kuitenkin hajottaa Neuvostoliiton joukot ja tuhota ne Raateen taisteluissa lähestulkoon kokonaan. Maamme pelastus lieneekin osittain siinä, että Raateesta saatiin myöskin mittava sotasaalis ja kauan kaivattua sotakalustoa.

Evakkoon lähtijöiden oli päästävä vielä muutaman kymmenen kilometrin päähän Suomussalmelle. Raatteessa oli kaksi armeijan kuorma-autoa, joista Jussin isä, livana, pyysi toista lainaksi siviilien kuljettamiseksi. Pataljoonan johtaja ei kuitenkaan suostunut tähän, vaan kieltäytyi jyrkästi lainaamasta armeijan kalustoa. Iivanan onnistui kuitenkin saada puhelimitse yhteys Suomussalmen nimismieheen. Nimismies vannotti, että siviilit oli ehdottomasti kuljetettava kuorma-autolla pois sodan jaloista.

Kuorma-automatka ei kuitenkaan sujunut täysin ongelmitta. Suomussalmelle tullessa Neuvostoliiton pommikone lensi matalal-

ta yli ja auto oli ohjattava metsään puiden suojaan. Kone ei kuitenkaan ampunut – se oli ilmeisesti vain tiedustelemassa. Kuorma-auto saatiin ehjänä Suomussalmelle, jossa jokainen sai kaulaansa evakkolapun.

Siviilien oli kuitenkin päästävä kauemmas Suomussalmesta, joka oli vaarallisen lähellä sotatannerta. Evakkojen matka jatkui kuorma-auton lavalla kohti Puolankaa. Tie ei ollut helppo – säätila oli keho ja kuorma-auton katosta valui vettä. Tunnelma oli epätoivoinen ja kurja, monet naisista itkivät.

Vasta Puolangan kansakoululla evakuoidut saivat ensi kertaa lämmintä lottien keittämää vellii, joka helpotti hieman kurjaa oloa. Puolanka, jossa viivytettiin joitakin viikkoja, oli vain välietappi pitkällä matkalla, jota lähdettiin jatkamaan ilman varmaa tietoa päämäärästä. Vasta perillä selvisi, että evakot sijoitettiin Rantsilaan, Oulun lähelle.

EVAKKOAIKANA kukin perhe jaettiin eri taloihin. Talojen isännät valitsivat, minkä perheen ottavat luokseen asumaan. Kulttuuriero kasvoi suureksi, kun itärajalta siirryttiin 300 kilometriä länteen. Etenkin vienankarjalainen kieli hämmensi paikallisia. Idästä tulleita evakkoja saatettiin haukkua jopa ryssiksi ja heille sanottiin, että heidän olisi pitänyt jäädä sinne mistä tulivatkin. Jussi ajatteli sen johtuvan vain ihmisten tietämättömyydestä ja epäluuloista. Muutoin evakkoaika oli olosuhteisiin nähden siedettävää, ja Jussin sijoituspaikan isäntäväki oli ymmärtäväistä ja kohteliasta.

Kuten suurin osa muistakin evakkoon lähteneistä, Jussin perhe pääsi ensi kertaa takaisin kotikylään vuonna 1942. Innokkaita kotiinpalaajia olisi ollut enemmän kuin kuljetuskapasiteetti pystyi toimittamaan. Jännitystä oli ilmassa, kun Kuivajärventie nousi kotikylän mäen päälle ja nähtiin ensi kertaa vastassa odottanut järkyttävä näky. Koko kylä oli tuhoutunut, talot oli poltettu ja muutaman pienen saunan lisäksi vain savupiippujen rauniot olivat jäljellä. Pelloilla näkyi lehmien luurankoja.

Näky oli lohduuton, ja se on jäänyt Jussin mieleen yhtenä ikävimmistä sodanaikaisista kokemuksista. Tilanne oli sama monilla muillakin evakosta palaavilla suomalaisilla. Kotitila oli tuhoutunut, ja elämä oli aloitettava alusta tyhjän päältä. Jussin perheessä tämä tarkoitti sitä, että kaikkien oli yritettävä alkuun elää pienessä saunarakennuksessa.

Uutta kotitaloa alettiin rakentaa yhdessä isän kanssa, ja se valmistui vuoden 1943

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta

syksyllä. Kylän uudet talot oli rakennettava suomalaisten tyyppiirustusten mukaan, joten alkuperäinen kalevalainen Hietajärven runokylä jäi vain muistoihin.

TALVISODAN koettelemukset olivat rankkoja rajaseudun asukkaille. Evakkoon joutuminen karsi rajakylästä väestöstä, sillä osa lähtijöistä ei koskaan palannut takaisin kotiseuduilleen suuresta paluuhaluudesta huolimatta.

Vuoden 1944 kesään mennessä maaseudun asukkaista 75 % ja kaupunkien ja muiden taajamien väestöstä 45 % oli palannut kotiseuduilleen. Jotkut jäivät uudelle paikkakunnalle mentyään naimisiin, ja osa oli yhä rintamalla sotilaina tai lottina. Osa rajakylästä oli joutunut sotavangeiksi ja kuollut vankeuden aikana. Myös sairaudet ja ravinnon puutteellisuus verottivat evakkoon lähteneitä.

Hietajärveltä lähti talvisotaa pakoon noin 30 henkeä. Raskaiden jälleenrakennusvuosien jälkeen asukasmäärä on vuosi vuodelta pienentynyt. Tällä hetkellä kylää asuttaa vakituisesti yksi henkilö, 85-vuotias isoisäni **Jussi Huovinen**.

LÄHTEET:

Jussi Huovisen haastattelu 24.1.2010

Lippo Vester, Tita Vester-Mäkinen: Etähäll on emofi – Johannes (Jussi) Huovisen elämäntyö

Anneli Ilonen: Paluu Karjalaan jatkosodan aikana

<http://www.luovutettukarjala.fi/historia/historiaa.htm> viitattu 26.1.2010

Sinja Kaipainen

Hämeenlinnan Yhteiskoulun lukiossa opiskeleva Sinja on laatinut kirjoituksen historian kurssityönä.

Toarie ja Lari Huovisen sukuseura
Pähkinätie 8 A 2, 01710 VANTAA
puh. 0400 211 630
hallitus@huovistensukuseura.net

TOARIE JA LARI HUOVISEN SUKUSEURA

Liittyminen

Katson kuuluvani Toarie ja Lari Huovisten jälkeläisiin. Ilmoittaudun sukuseuran jäseneksi ja sitoudun suorittamaan vuotuiset jäsenmaksut 10 € / v sekä annan suostumukseni, että antamani tiedot saa lisätä seuran osoiterekisteriin. Lisäksi hyväksyn säännöt ja tulen noudattamaan niitä.

Sukunimi

Etunimet

Syntymäaika

Jakeluosoite

Postinumero ja postitoimipaikka

Puhelin

Sähköposti

Allekirjoitus

LISÄTIETOJA/PALAUTETTA SEURALLE:

hallitus@huovistensukuseura.net

www.huovistensukuseura.net

Auta lasta oppimaan!

Osta kirja lapsellesi, lapsenlapsellesi – lahjoita kielitaito

Kirja ilmestyy joulumarkkinoille karjalan kielisenä (viena)

Tee ennakkotilaus tai kirjalahjoitus kauttamme esim. 1 kpl/15 €, 5 kpl/75 € kielipesälle, 10 kpl/150 € koko luokalle...

Voit valita haluatko lahjoituksen kohdistuvan kielipesän pienryhmälle, koululuokalle, Karjalassa tai Suomessa asuville lapsille... Ota yhteyttä toimistoomme!

Anna lapselle mahdollisuus, samalla voit oppia itsekkin!

- Kieltä ja kulttuuria vuodesta 1906 -

KARJALAN SIVISTYSSEURA ry

Luotsikatu 9 D, 00160 Helsinki
Toimistomme on avoinna tiistaina ja torstaina klo 10-15, puhelin (09) 171 414
toimisto@karjalansivistysseura.fi
www.karjalansivistysseura.fi

Toimitus: Mauri Huovinen, Ella Karttimo
Taitto: Ella Karttimo **Aikataulu:** Starinat ilmestyy 2-3 kertaa vuodessa, seuraavan kerran alkuvuodesta 2011.

Hallitus 2009-2011

Puheenjohtaja Mauri Huovinen, Pähkinätie 8 A 2, 01710 Vantaa
puh. 0400 211 630, myynti@kassystems.fi

Varapuheenjohtaja Markus Huovinen, Tiilikuja 5, 62200 Kauhava
puh. 0400 169 825, markus.huovinen@pp.inet.fi

Anni-Elina Huovinen, Koskitie 26, 89400 Hyrynsalmi
puh. 044 358 2177, anni.huovinen@gmail.com

Asko Kaipainen, Ruutikellarintie 7 B, 13210 Hämeenlinna
puh. 0400 318 932, asko.kaipainen@kaipainen.fi

Ella Karttimo, Kiviniemen rantatie 9, 90810 Kiviniemi
puh. 040 526 4880, ella@karttimo.fi

Martti Saavinen, Kurkisuontie 16 B 13, 00940 Helsinki
puh. 040 579 8683, mosaavi@luukku.com

Sukututkimus: Yrjö Väisänen, Taitoniekantie 13 C 28,
40740 Jyväskylä
puh. 0400 543 971, (014) 254 194, yrkki.vaisanen@gmail.com

Juhlatoimikunta 2009-2011

Puheenjohtaja Anni Takkula, Ollikantie 37, 90440 Kempele
puh. (08) 515 495, 040 824 7573, anni.takkula@dnainternet.net

Ari Huovinen, Vainiontie 14, 90450 Kempele
puh. 0400 820 764, hillevi.huovinen@kempele.fi

Pekka Jauhonen, Nuotiotie 22, 87700 Kajaani
puh. 050 597 4712, pjauhonen@gmail.com

Ella Karttimo, Kiviniemen rantatie 9, 90810 Kiviniemi
puh. 040 526 4880, ella@karttimo.fi

Karjalaa ja vienaa kirjamesseilla

■ Karjalan Sivistysseura osallistuu yhdessä Karjalan Kielen Seuran kanssa Helsingin kirjamesseille 29. -31.10.2010 Helsingin messukeskuksessa.

Osastolla osasto 6d1 on monipuolista ohjelmaa. Siellä vierailee muun muassa Karjalan tasavallan uusi kulttuuriministeri **Jelena Bogdanova**. Koirien Kalevalan vienaksi käänntänyt **Nadja Lutonina** lukee näytteitä kirjasta ja esittää karjalaisia lauluja ja runoja toisen uhtualaisen **Valentina Saburovan** kanssa.

Monet tuntevat Nadjan Uhtualla toimivan kielipesän opettajana. Hän jäi tänä vuonna opetustyöstä eläkkeelle ja nyt hänen ammattitaitonsa lasten parissa työskentelystä on käännöstyönä kirjan sivuilla hurmaavaa luettavaa:

”Vaka vanha Väinämöini, tietäjä ijän ikuni, oli koirarheimon suuri tietäjä, loičujen laulaja ta mahtimies. Hänestä kerrotih jo silloin, kun maailma luotih.”

Joensuulaiset **Outi Juurikainen** ja **Tiia Vajanto** vierailevat ja signeeraavat heidän kirjauutuuttaan lina ja ämmö. Arkkipiispa **Leo** seurueineen vierailee myös messujen aikana osastolla

Osastolla on myytävänä karjalankielistä kirjallisuutta myös vienaksi. Lisäksi siellä voi osallistua kilpailuun, jonka palkintona on kahden hengen luostarimatka kesällä 2011 Laatokan Valamoon.

Tarkemmat päivittäiset ohjelmat ovat nähtävissä viikosta 42 lähtien osoitteessa www.karjalansivistysseura.fi > Ajankohtaista. Lisätietoja myös: www.helsinginkirjamessut.fi.